

Udarbejdet på baggrund af EU forordningerne 453/2010 og 1907/2006

Sikkerhedsdatablad

Udarbejdet: 24-07-2014

SDS version: 1.2

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden

---

1.1. Produktidentifikator

Pr-nr.: 2331154

Handelsnavn: Knastlak

Produkt nr.: -

1.2. Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Anbefalede anvendelser: Isolering mod gennemslag af harpiks fra knaster.

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Firmanavn og adresse:

Cab-Dan Aps
Mådevej 80
DK-6705 Esbjerg Ø
Tlf.: 75 45 48 28
Fax: 76 11 50 80
www.cabdan.dk

Kontaktperson og mail:

info@cabdan.com

Sikkerhedsdatabladet er udarbejdet og valideret af:

mediator.as, Centervej 2, 6000 Kolding. Konsulent: DH

1.4. Nødtelefon

Giftlinien: +45 82 12 12 12

Udarbejdet på baggrund af EU forordningerne 453/2010 og 1907/2006

PUNKT 2: Fareidentifikation

2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen

EU (67/548 eller 1999/45): F; R11

CLP (1272/2008): Flam. Liq. 2; H225.

Ordlyd af R- og H-sætninger – se nedenfor i punkt 16.

2.2. Mærkningselementer

CLP

Signalord:

Fare

Meget brandfarlig væske og damp.(H225)

Hvis der er brug for lægehjælp, medbring da beholderen eller etiketten.(P101)

Holdes væk fra varme/gnister/åben ild/varme overflader. Rygning forbudt.(P210)

Opbevares på et godt ventileret sted. Opbevares køligt.(P403+P235)

Indholdet/holderen bortskaffes i overensstemmelse med nationale regler. (P501)

2.3. Andre farer

Produktet indeholder organisk opløsningsmiddel. Gentagen eksponering af organiske opløsningsmidler kan give skader på nervesystemet og indre organer som fx lever, nyrer.

Anden mærkning:

Produktet indeholder lavt kogende væsker, der absorberer dårligt på kulfiltre. Såfremt der anvendes åndedrætsværn, skal dette være luftforsynet.

VOC

Dette produkt indeholder max. 394 g VOC/l. Grænseværdien er 500 g VOC/l (kat.A/i)

Andet

-

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

3.1./3.2. Stoffer/Blandinger

Indholdsstof	Index-nr.	CAS/EF-nr.	DSD-klassificering/ CLP-klassificering	w/w %	Note
ethanol	603-002-00-5	64-17-5/ 200-578-6	F,R11 Flam. Liq. 2 H225	30-60	1

1= org. opløsningsmiddel

Ordlyd af faresætninger – se punkt 16.

Udarbejdet på baggrund af EU forordningerne 453/2010 og 1907/2006

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

Indånding:	Søg frisk luft. Søg læge ved vedvarende ubehag. Hold den tilskadekomne under opsyn.
Indtagelse:	Skyl munden grundigt og drik meget vand eller mælk. Fremkald IKKE opkastning. Hvis opkastning forekommer holdes hovedet lavt, så der ikke kommer maveindhold i lungerne. Opsøg læge.
Hud:	Fjern straks forurenede tøj. Vask huden med vand og sæbe. Søg læge ved vedvarende ubehag.
Øjne:	Skyl straks med vand (helst fra øjenskyller) i mindst 5 min. Spil øjet godt op. Fjern eventuelle kontaktlinser. Søg læge ved fortsat irritation.
Forbrænding:	Skyl med vand, indtil smerterne ophører. Fjern tøj, som ikke er fastbrændt – søg læge/sygehus, fortsæt om muligt skylningen til lægen overtager behandlingen.
Øvrige oplysninger:	Ved henvendelse til læge medbringes sikkerhedsdatablad eller etiket.

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Irritation af lunger, hud og øjne. Indånding kan medføre hovedpine, svimmelhed, bedøvelse, synsforstyrrelser, opkastning og i større mængder bevidstløshed, blindhed og død. Organisk opløsningsmiddel kan give skader på bl.a. lever, nyrer og centralnervesystem (herunder hjerneskader).

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

Vis dette sikkerhedsdatablad til læge eller skadestue.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1. Slukningsmidler

Vandtåge (aldrig vandstråle – spreder branden), skum, pulver eller kulsyre.

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Undgå indånding af røggasser. Ved brand dannes giftige gasser: Carbonoxider.

Brand vil udvikle tæt sort røg. Udsættelse for nedbrydningsprodukter kan udgøre en sundhedsfare.

Brandfolk bør anvende egnet beskyttelsesudstyr. Lukkede beholdere, der udsættes for ild, afkøles med vand. Lad ikke vand fra brandslukning løbe ud i kloaker og vandløb.

5.3. Anvisninger for brandmandskab

Kontamineret slukningsvand sendes til destruktion. Brug trykluftmaske ved kraftig røgudvikling.

Udarbejdet på baggrund af EU forordningerne 453/2010 og 1907/2006

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer

Brug personlige værnemidler – se punkt 8. Spild inddæmmes og opsamles med granulat, sand eller andet ikke brandbart materiale og overføres til egnede affaldsbeholdere – se pkt. 13 for bortskaffelse. Fjern antændelseskilder. Begræns spredning. Sørg for god udluftning.

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Undgå udledning til kloak – se punkt 12. Informer de lokale miljømyndigheder ved udslip til omgivelserne.

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning

Opsamles og håndteres som kemikalieaffald. Opsuges med granulat eller lign. Efterskyl grundigt med vand. Videre håndtering af spild – se punkt 13.

6.4. Henvielse til andre punkter

Se ovenfor.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering

Se under pkt. 8 for oplysninger om forholdsregler ved brug og personlige værnemidler. Rygning og brug af åben ild forbudt.

Undgå kontakt med og indånding af spildt stof. Sørg for effektiv ventilation. Undgå kontakt med hud, øjne og klæder. Efter brug afvask med rigelig vand og sæbe. Der skal være adgang til rigeligt vand, øjenskylleflaske og nødbruiser.

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed

I veltillukket originalbeholder ved stuetemperatur. Beskyt mod direkte lys og varme.

Under lås, utilgængeligt for uvedkommende, adskilt fra levnedsmidler, foderstoffer, lægemidler o.l. Opbevares køligt og frostfrit og brandsikkert. Beredskabsstyrelsens tekniske foreskrifter for brandfarlige væsker skal nøje følges, herunder reglerne for brandfarligt oplag. Skal opbevares på et tørt, køligt og ventileret sted.

Brandfareklasse og oplag

Brandfareklasse I-2, (FP < 21C Blandbar med vand) 1 oplagsenhed= 1 liter.

Der må højst opbevares 25 enheder uden brandmyndighedernes godkendelse.

7.3. Særlige anvendelser

Se anvendelse pkt. 1.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

8.1. Kontrolparametre

Grænseværdier:

Indholdsstof	Grænseværdi	Anmærkning
Ethanol	1000 ppm – 1900 mg/m ³	-

Udarbejdet på baggrund af EU forordningerne 453/2010 og 1907/2006

DNEL/PNEC-værdier:

Ethanol - DNEL:

Inhalation	Short term	Local effects	Workers	1900 mg/m ³
Dermal	Long Term	Systemic effects	Workers	343 mg/kg bw/day
Inhalation	Long Term	Systemic effects	Workers	950 mg/m ³
Inhalation	Short term	Local effects	General population	950 mg/m ³
Oral	Long Term	Systemic effects	General population	87 mg/kg bw/day
Dermal	Long Term	Systemic effects	General population	206 mg/kg bw/day
Inhalation	Long Term	Systemic effects	General population	114 mg/m ³

Ethanol - PNEC:

Water	Fresh	0.96 mg/L
Water	Marine	0.79 mg/L
Water	Intermittent releases	2.75 mg/L
Soil	-	0.63 mg/kg soil dw

8.2. Eksponeringskontrol

For yderligere information se vedlagte eksponeringsscenarier.

Egnede foranstaltninger til eksponeringskontrol:

Vask hænder før pauser, toiletbesøg og efter endt arbejde. Brug værnemidler som angivet nedenfor ved arbejde med produktet.

Personlige værnemidler:

Indånding:	Anvend åndedrætsværn som er luftforsynet, da produktet indeholder lavtkogende væsker.
Hænder	Anbefalet: Nitrilgummi.
Øjne:	Brug beskyttelsesbriller eller ansigtsskærm.
Hud og krop:	Særligt arbejdstøj bør anvendes. Brug evt. beskyttelsesdragt ved længere tids arbejde med produktet.

Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet

Sørg for, at der ved arbejde med produktet forefindes opdæmningsmateriale i umiddelbar nærhed. Brug om muligt spildbakker under arbejdet.

Udarbejdet på baggrund af EU forordningerne 453/2010 og 1907/2006

PUNKT 9: Fysisk-kemiske egenskaber

9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

Udseende:	Flydende
Farve:	-
Lugt:	-
pH:	-
Smeltepunkt/Frysepunkt (°C):	-
Begyndelseskogepunkt(°C):	-
Flammepunkt (°C):	-
Fordampningshastighed:	-
Antændelighed (fast stof, luftart):	-
Øvre/nedre antændelses-eller eksplosionsgrænser (vol-%):	-
Damptryk (mm Hg, 25 °C):	-
Dampmassefylde (luft=1):	-
Relativ massefylde (g/cm ³):	1,05
Opløselighed i vand:	Opløselig
Fordeleskoefficient: n-oktanol/vand, Log K _{ow} :	-
Selvantændelsestemperatur (°C):	-
Dekomponeringstemperatur (°C):	-
Viskositet (mm ² /sec):	-
Eksplosive egenskaber:	-
Oxiderende egenskaber:	-

9.2. Andre oplysninger

Opløselig i fedt:	-
Overfladespænding (mN/m, 25 °C):	-

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Ingen data

10.2. Kemisk stabilitet

Normalt stabilt ved de anbefalede opbevaringsbetingelser. Antændeligt ved temperaturer over flammepunktet. Dampe, der afgives, kan antændes af f.eks. en gnist, en varm flade eller en glød. Dampene kan danne eksplosive blandinger med luft.

10.3. Risiko for farlige reaktioner

Ingen særlige

10.4. Forhold, der skal undgås

Må ikke udsættes for opvarmning (f.eks. solbestråling), da overtryk kan udvikles. Undgå dannelse af gnister og gløder samt opvarmning.

10.5. Materialer, der skal undgås

Stærke syrer, stærke baser, stærke oxidationsmidler og stærke reduktionsmidler

Udarbejdet på baggrund af EU forordningerne 453/2010 og 1907/2006

10.6. Farlige nedbrydningsprodukter

Ved ophedning til meget høje temperaturer (spaltning) afgives meget giftige gasser (primært carbonoxider).

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger

11.1. Oplysninger om toksikologiske virkninger

Substans	Eksponeeringsvej	Art	Test	Resultat
ethanol	Oral	Rat	LD50	10470 mg/kg bw
ethanol	Inhalation	Rat	LC50	124.7 mg/L air/4 h
ethanol	Dermal	Rabbit	LD50	> 20000 mL/kg bw

Symptomer:

Indånding: Produktet afgiver dampe fra organiske opløsningsmidler, der kan give sløvhed og svimmelhed. I høje koncentrationer kan dampene give hovedpine og beruselse.

Indtagelse: Indtagelse kan give ubehag

Hudkontakt: Virker irriterende på huden - kan medføre rødme.

Øjenkontakt: Kan fremkalde irritation af øjet.

Kroniske virkninger:

Indånding af høje koncentrationer eller hyppig indånding af selv små mængder organisk opløsningsmiddel kan give skader på bl.a. Lever, nyrer og centralnervesystem, herunder hjerneskader.

Langtidsvirkninger:

Se endvidere pkt. 4.2.

PUNKT 12: Miljøoplysninger

12.1. Toksicitet

Substans	Testens varighed	Art	Test	Resultat
ethanol	96 h	Fish	LC50	15.3 g/L
ethanol	48 h	Daphnia	LC50	5012 mg/L
ethanol	96 h	Algae	EC50	ca. 1.97 g/L

12.2. Persistens og nedbrydelighed

Substans	Nedbrydelighed i vandmiljøet	Test	Resultat
ethanol	Ja	Ingen data	Ingen data

12.3. Bioakkumuleringspotentiale

Substans	Potentiel bioakkumulerbar	LogPow	BCF
ethanol	nej	-0,35	Ingen data

12.4. Mobilitet i jord

-

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

Ingen data

12.6. Andre negative virkninger

-

Udarbejdet på baggrund af EU forordningerne 453/2010 og 1907/2006

PUNKT 13: Forhold vedrørende bortskaffelse

13.1. Metoder til affaldsbehandling

Produktet skal betragtes som farligt affald. Benyt den kommunale indsamlings- og afhentningsordning.

Kemikalieaffaldsgruppe	EAK- kode	Affaldstype
H	08 01 11	Maling- og lakaffald indeholdende halogenerede opløsningsmidler eller andre farlige stoffer

Særlig mærkning:

-

Forurennet emballage:

Emballager, med restindhold af produktet, bortskaffes efter samme betingelser som produktet.

PUNKT 14: Transportoplysninger

Produktet er omfattet af reglerne om transport af farligt gods på vej og sø i henhold til ADR og IMDG.

14.1 -14.4.**ADR**

UN-nr.:	UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)	Transportfareklasse	Emballagegruppe
1993	Brandfarlig væske N.O.S. (ethanol)	3	II

IMDG

UN-no.:	Proper shipping name	Transportfareklasse	Emballagegruppe
1993	FLAMMABLE LIQUID, N.O.S. (ethanol)	3	II

14.5. Miljøfarer

-

14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren

-

14.7. Bulktransport i henhold til bilag II i MARPOL 73/78 og IBC-koden

Ikke relevant.

Udarbejdet på baggrund af EU forordningerne 453/2010 og 1907/2006

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø

Krav om arbejdspladsvurdering, da produktet indeholder ≥ 1 % af et stof, som er optaget på Grænseværdilistens bilag 3.4.

Ved en arbejdspladsvurdering skal det sikres, at ansatte ikke er udsat for påvirkninger, der kan indebære en risiko ved graviditet eller amning. (jf. dog Arbejdstilsynets Bek. om arbejdets udførelse).

Anvendelsesbegrænsninger:

Unge under 18 år må ikke erhvervsmæssigt anvende eller udsættes for produktet. Unge over 15 år er dog undtaget denne regel, hvis produktet indgår som et nødvendigt led i en uddannelse. (jf. dog Arbejdstilsynets Bek. om unges arbejde).

Krav om særlig uddannelse:

-

Anden mærkning:

Kodenummer (1993): 1-1.

Pr-nr.: 2331154.

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering

Ingen.

PUNKT 16: Andre oplysninger

Andre oplysninger:

Anden mærkning:

Brandfarlig (F).

Meget brandfarlig. (R11)

Opbevares utilgængeligt for børn. (S2)

Ved indtagelse, kontakt omgående læge og vis denne beholder eller etiket. (S46)

Udarbejdet på baggrund af EU forordningerne 453/2010 og 1907/2006

Kilder:

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 301 af 13. maj 1993 om fastsættelse af kodenumre.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 292 af 26. april 2001 om arbejde med stoffer og materialer (kemiske agenser).

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde.

Bekendtgørelse nr. 1049 af 27. oktober 2005 om markedsføring og mærkning af flygtige organiske forbindelser i visse malinger og lakker samt produkter til autoreparationslakering.

Bekendtgørelse nr. 1075 af 24. november 2011 om klassificering, emballering, mærkning, salg og opbevaring af stoffer og blandinger.

Bekendtgørelse nr. 878 af 26. juni 2010 af lov om kemiske stoffer og produkter.

Bekendtgørelse nr. 559 af 04/07/2002 om særlige pligter for fremstillere, leverandører og importører mv. af stoffer og materialer efter lov om arbejdsmiljø.

Bekendtgørelse nr. 507 af 17/05/2011 om grænseværdier for stoffer og materialer, med senere ændringer.

Bekendtgørelse nr. 1309 af 18/12/2012 om affald.

EU forordning nr. 1907/2006 (REACH).

EU forordning nr. 1272/2008 (CLP), med senere tilpasninger.

ECHA – Det europæiske kemikalieagentur.

Den fulde ordlyd af H/R sætninger omtalt i afsnit 2+3:

R11 - Meget brandfarlig

H225 - Meget brandfarlig væske og damp.

Andet

Det anbefales at udlevere dette sikkerhedsblad til den faktiske bruger af produktet.

Oplysningerne i dette sikkerhedsblad gælder kun produktet nævnt i afsnit 1 og er ikke nødvendigvis gældende ved brug sammen med andre produkter.

Der er foretaget ændringer i følgende punkter:

Eksponering scenarium vedlagt.

Dette sikkerhedsdatablad erstatter version:

1.1 (11-12-2012).

Udarbejdet på baggrund af EU forordningerne 453/2010 og 1907/2006

Eksponeringsscenariets korte titel 1: Knastlak

1. Isolering mod gennemslag af harpiks fra knaster (forbruger anvendelse)

Slutanvendelsessektor/Hovedbrugergrupper

SU21: Forbrugermæssige anvendelser: Private husholdninger (= den almindelige offentlighed = forbrugerne).

Produktkategori

PC1: Klæbestoffer, tætningsmidler

Miljøudledningskategorier

ERC9a: Udbredt indendørs anvendelse af stoffer i lukkede systemer.

ERC9b: Udbredt udendørs anvendelse af stoffer i lukkede systemer.

2. Bidragende scenarie: Anvendelsesbetingelser og risikohåndteringsforanstaltninger

Bidragende scenarie der kontrollerer arbejderens eksponering af: PC1

Produkt karakteristika	
Koncentration af stof i blanding/artikel	Dækker stofandele i produktet op til <20 %
Fysisk form (ved brugstidspunktet)	Flydende
Damptryk	>10 kPa
Frekvens og varighed af brugen	
Brugsfrekvens	8 timer/dag
Andre driftsforhold der påvirker medarbejderens påvirkning	
Udendørs/Indendørs	Indendørs/Udendørs brug
Tekniske betingelser og forholdsregler for at kontrollere spredningen fra kilden mod medarbejderen	
Sørg for en god standard af generel ventilation. Naturlig ventilation er fra døre, vinduer osv. Kontrolleret ventilation betyder, at luft leveres eller fjernes vha. en ventilator. Dækker daglig eksponering op til 8 timer.	
Forhold og foranstaltninger relateret til personlig beskyttelse, hygiejne og sundhedsevaluering	
Brug egnet øjenbeskyttelse. Bær egnede handsker.	

Udarbejdet på baggrund af EU forordningerne 453/2010 og 1907/2006

Bidragende scenarie der kontrollerer miljøeksponeringen af: ERC9a, ERC9b.

Stoffet har en enestående struktur, Let biologisk nedbrydeligt.

Anvendt mængde	
Årlig mængde pr. produktionssted	Skal defineres lokalt
Frekvens og varighed af brugen	Løbende påvirkning – 5-15 dage/år
Andre givne driftsforhold der påvirker miljøeksponeringen	Indendørs/ Udendørs brug
Miljøfaktorer ikke påvirket af risikostyring	
Fortyndingsfaktor (flod)	10
Fortyndingsfaktor (kystområder)	100
Forhold og foranstaltninger relateret til ekstern behandling af affald til bortskaffelse	
Inddæm og bortskaf affaldet i henhold til miljølovgivningen og lokale regler.	

3. Eksponeringsestimat og reference til dets kilde

Miljø

Use descriptor	Msafe	Rum	RCR	Eksponeringsvurderingsmetode
ERC9a	-	Alle delmiljøer	<1	ECETOC TRA/ EUSES
ERC9b	-	Alle delmiljøer	<1	ECETOC TRA/ EUSES

Forbruger

Use descriptor	Eksponeringsvej	Eksponeringsgrænse	RCR	Eksponeringsvurderingsmetode
PC1	Inhalation/dermal	-	<1	ECETOC TRA

4. Vejledning til downstream-brugere til evaluering af, om arbejdet foregår indenfor rammerne fastlagt i eksponeringsscenarioet.

Arbejdstagernes eksponering er blevet evalueret ved brug af ECETOC TRA integreret værktøj version 2. Der henvises til følgende dokumenter: ECHA guidance on information requirements and chemical assessment chapter, Use descriptor system, ECHA guidance for downstream users, Exposure Scenario building.

Miljøets eksponering er blevet evalueret ved brug af ECETOC TRA integreret værktøj version 2.

Eksponeringsscenarioet er udarbejdet af: mediator.as, Centervej 2E, DK-6000 Kolding.